

**ЗАДАНИЕ ЗА ОБХВАТ И
СЪДЪРЖАНИЕ
НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА
ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА
ПЕЩЕРА**

Октомври, 2017 год.

Съдържание

Въведение.....	4
ЗАДАНИЕ ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАДА ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ПЕЩЕРА	5
I. Съдържание и основни цели на ОУП на община Пещера и връзка с други планове и програми.....	5
1. Същност на ОУПО.....	5
2. Местоположение и териториален обхват на плана.....	5
3. Цели и задачи на ОУП на община Пещера.....	6
4. Устройствени изисквания и предвиждания на ОУПО.....	9
4.1. Устройствени изисквания.....	9
4.2. Предвиждания на ОУПО за устройство на територията.....	11
5. Връзка на ОУП на община Пещера с други планове и програми	11
II. Характеристика на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ОУПО	12
1. Текущо състояние на околната среда.....	12
1.1. Климатични фактори и изменение на климата	12
1.2. Атмосферен въздух	13
1.3. Води	14
1.3.1. Повърхностни и подземни води.....	14
1.3.2. Съоръжения за питейно-битово водоснабдяване.....	15
1.3.3. Зони за защита на водите.....	15
1.3.4. Зони с риск от наводнения	15
1.4. Земни недра.....	15
1.5. Почви и земеползване	16
1.6. Ландшафт	17
1.7. Биологично разнообразие – растителност, животински свят	18
1.7.1. Растителност	18
1.7.2. Животински свят	18
1.8. Защитени зони и защитени територии	19
1.8.1. Защитени зони	19
1.8.2. Защитени територии	19
1.9. Културно-историческо наследство.....	19
1.10. Отпадъци.....	19
1.11. Вредни физични фактори	20
1.12. Материални активи, в т.ч. инфраструктурни и инженерни съоръжения.....	21
1.13. Население и човешко здраве	21
1.14. Предприятия с нисък и висок рисков потенциал.....	21
2. Развитие на околната среда без прилагането на ОУПО.....	22
III. Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати	22
IV. Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ОУПО, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение.....	22
V. Цели на опазване на околната среда на национално и международно ниво и начина, по който са взети предвид при изготвянето на ОУПО	22
VI. Вероятни значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве при реализиране на предвижданията на ОУПО	233

VII. Мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на програмата върху околната среда и човешкото здраве.....	23
VIII. Мотиви за избор на разглежданите алтернативи	24
IX. Методи за извършване на ЕО и трудности при събиране на информацията	24
X. Мерки по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда по време на прилагането на плана	25
XI. Заключение	25
XII. Източници на информация	25
XIII. Справка за проведените консултации	26
XIV. Списък на експертите и ръководителя, изготвили доклада за ЕО - с подписи на съответния експерт срещу раздела, който е подготвил	266
XV. Декларация за независимост и компетентност на експертите по чл.16, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.....	26
XVI. Приложения към доклада за екологична оценка	26

Въведение

Заданието за обхват и съдържание на доклада за екологична оценка на Общия устройствен план на община Пещера (ОУПО) е изготвено в изпълнение на изискванията на чл. 19а от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО). Заданието е съобразено с изискванията на Писмо изх.№ КД-01-3447 от 02.11.2015 г., с което директорът на РИОСВ – Пазарджик е изискал да се извърши задължителна екологична оценка на ОУП на община Пещера, предвид попадането на ОУПО в обхвата на Приложение 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО). С писмото е изискано и изготвянето на доклад за оценка на степента на въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони „Натура 2000“. Копие на писмото е приложено към настоящия документ.

За изготвяне на заданието е ползван опитът на независимите експерти, на които е възложено извършването на екологичната оценка на плана, както и нормативните изисквания за извършване на екологична оценка в Закона за опазване на околната среда и водите и Наредбата за ЕО. Съгласно тези изисквания:

- Докладът за екологична оценка се оформя като единен документ, който включва съдържателна част по чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда; списък на експертите и ръководителя на екипа, изготвили доклада за екологична оценка; декларации на всеки от експертите (по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за ЕО); справка за проведени консултации и изразените при консултациите мнения, предложения, както и за начина на отразяването им; приложения;*
- Като самостоятелно приложение към доклада за екологична оценка се изготвя нетехническо резюме, в обем не по-малък от 10 на сто от обема на доклада. Резюмето не съдържа технически термини, написано е на разбираем за широката общественост език и съдържа необходимите нагледни материали – карти, снимки, схеми.*

Заданието се предоставя от Възложителя на ОУП на община Пещера – Община Пещера на идентифицираните в Схемата за провеждане на консултации (изготвена като отделен документ съгласно изискванията на чл. 19, ал. 3 от Наредбата за ЕО) с обществеността, заинтересовани страни и трети лица, които могат да бъдат засегнати от реализирането на програмата, за техните становища, бележки и изисквания, които да бъдат включени и разгледани подробно в доклада за ЕО на ОУПО.

ЗАДАНИЕ ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАДА ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ПЕЩЕРА

I. Съдържание и основни цели на ОУП на община Пещера и връзка с други планове и програми

1. Същност на ОУПО

ОУП на община се изготвя съгласно изискванията на *Закона за устройство на територията* (ЗУТ). Общите устройствени планове са основа за цялостното устройство на териториите на общините, на части от тях или на отделни населени места с техните землища.

Съгласно ЗУТ, с ОУП на общината се определят:

- 1) общата структура на територията, предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните части - местоположението и границите на териториите за населени места и селищни образувания; земеделските територии; горските територии; териториите за природозащита; териториите за културно-историческа защита; нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
- 2) общият режим на устройство на всяка от видовете територии, посочени по-горе със съответните правила и нормативи;
- 3) разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- 4) териториите с публична държавна и с публична общинска собственост и режимът на тяхното устройство;
- 5) застрашените от бедствия територии, определени съобразно картите, изготвени по реда на наредбата по чл. 6, ал. 2 и общинските планове по чл. 9, ал. 1 от Закона за защита при бедствия, както и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
- 6) териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне.

Прогнозният период на действие на плана е до 2035 г.

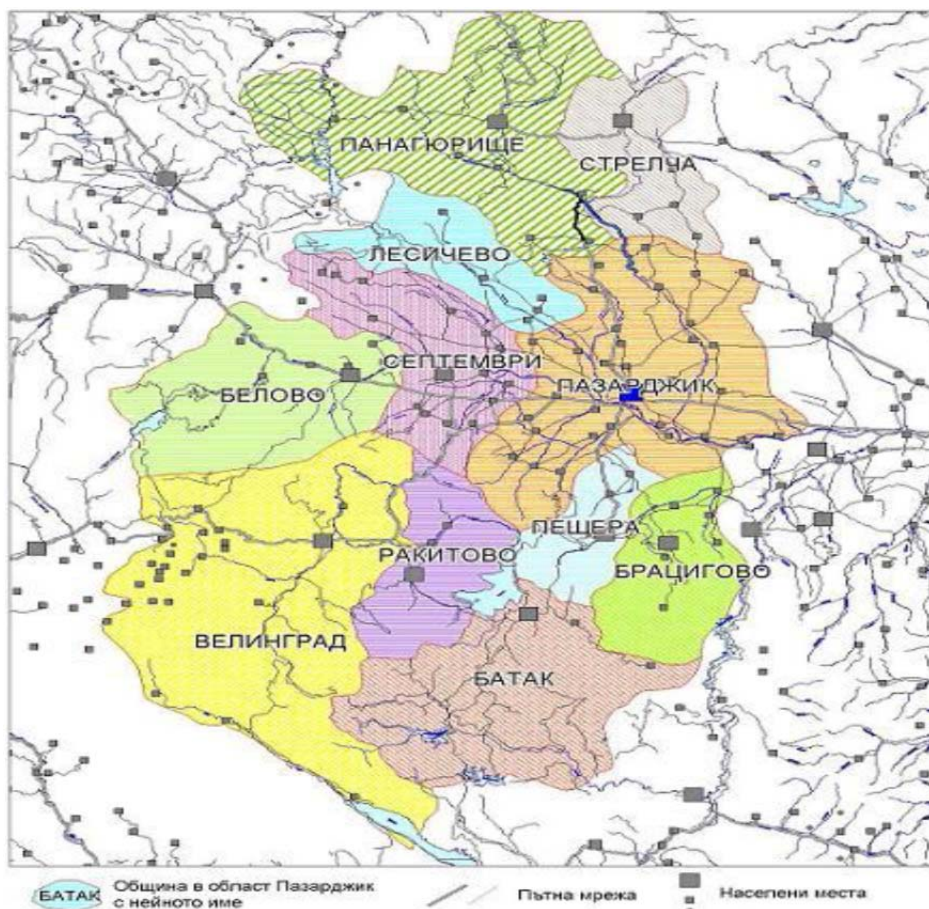
2. Местоположение и териториален обхват на плана

Съгласно чл. 105 на ЗУТ, ОУП на община Пещера обхваща цялата територия на общината.

Община Пещера (ЕКАТТЕ PAZ21 , категория 3 е разположена в Западнородопската част на Осоговско-Родопската зона. В нея попадат части от Бесепарските, Къркарските и Баташките ридове, между които е врязана долината на Стара река и нейните притоци. На юг и запад от гр. Пещера се издигат склоновете на Родопите, на североизток районът е отворен към Горно-тракийската низина.

По дефилето на река "Стара река" минава пътят, който свързва общината на изток със селата Бяга, Исперихово, Ново село и град Пловдив, на югоизток с град Брацигово, а на запад с градовете Батак, Велинград и Доспат и язовирите "Батак", "Беглика", "Широка поляна", "Доспат". На 1 км от града в североизточна посока се отделя пътят за областния център, чрез който се осъществява пряка транспортна връзка със селищата от общината - с.Радилово и с.Капитан Димитриево. На 16 км от Пещера се намира леговище "Свети Константин", известно със своя благоприятен климат и красива природа. Построените там ски-влекове създават условия за развитие на зимните спортове, а близкият язовир "Батак" - за летен плаж и риболов.

Община Пещера граничи на север и северозапад с община Пазарджик, на запад – с община Ракитово, на юг и югозапад – с община Батак и с община Брацигово на изток. С центровете на тези общини я свързва асфалтова пътна мрежа както и ж. п. линия с гр.Пловдив. Град Пещера се намира на 20 км южно от Пазарджик, 47 км югозападно от Пловдив и на 125 км от София.

С площта си от 135,428 km² , съгласно ККР и КВС, община Пещера се явява най-малката сред 12-те общини на областта, което съставлява 3,54% от територията на областта. 41,42 % от територията на общината е земеделска земя, а 53,61 % е заета с гори.

Географските координати на центъра на гр. Пещера са 42°2' С и 24°18' И. Надморската височина в района на общината се изменя от 300м. на север до 1475 м. (в. Кълчиш, Снежанка) на юг.

3. Цели и задачи на ОУП на община Пещера

Целите и задачите на ОУПО са определени в заданието за неговото изработване.

Главната цел на ОУП на община Пещера е създаване на оптимална пространствена и функционална структура на интегрирано и координирано развитие, изграждане и комплексно устройство на общината в хармонично единство на урбанизираните структури със съществуващите природни и антропогенни елементи, специфичните социално-икономически условия и при отчитане на регионалните характеристики.

Специфични цели на ОУПО:

- 1) Формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия за преодоляване на съществени диспропорции между отделни части на общинската територия;
- 2) Осигуряване на възможност за създаване на добри условия за обитаване и труд на населението;
- 3) Осигуряване на оптимален баланс между частните и обществените интереси. Планът защитава и гарантира частната собственост, но в същото време дава и възможност за реализация на необходимите обществени мероприятия. Важен елемент от тази задача е и балансът между отделните и различни частни

- интереси;
- 4) Прилагане на устройствени принципи за по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, при осигуряване на максимален ефект при инвестирането и на баланс между общностния и частните интереси;
 - 5) Равнопоставеност на различните видове собственост в определяне на функционалните зони и предвижданията за функционално използване на терените. Когато определени мероприятия от обществен интерес имат търговска привлекателност, то за реализацията на тези мероприятия е търсена възможност за включване на всички заинтересовани собственици и инвеститори, включително и частни; обратно – за реализация на непопулярни мерки, свързани със забрани за видове дейности или отчуждаване на имоти, внимателно е преценявана степента на накърняване на частния интерес;
 - 6) Точно определяне на функционалните зони и режими спрямо прилежащите строителни регулационни граници на селищата и селищните образувания, както и спрямо други административни и териториални ограничители, респ. при съобразяване с Плана за Земеразделянето на Територията, като са определени границите и местоположението на устройствените зони и са конкретизирани допустимите и забранени дейности в тях;
 - 7) Определяне на изискванията при използването, опазването и застрояването на терените в различните устройствени зони;
 - 8) Определяне насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със земеделските, горските и защитените територии, с оглед постигане на оптимална териториална структура, чрез свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи и земи от горския фонд за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване;
 - 9) Предвид несъвместимостта на оценките за потребността от урбанизация, произтичаща от естествените демографски процеси и реалното инвестиционно търсене на терени за обитаване и за стопански дейности, е разработен и приложен адекватен подход при планиране на земеползването, респективно оразмеряване на системите на техническата и социалната инфраструктура, като се съблюдават и изискванията за устойчивост;
 - 10) Предвиждане на мерки и осигуряване на възможности за възстановяване на нарушените територии и определяне на последващото им предназначение;
 - 11) Осигуряване на възможност за подходящо развитие на комуникационно – транспортната инфраструктура и обвързването ѝ с националната инфраструктура;
 - 12) Отразяване на съществуващите и предвиждане на необходимите нови трасета и прилежащите им терени и осигуряване спазване на сервитутните зони за провеждане на съоръженията на техническата инфраструктура;
 - 13) Определяне начина на ползване и устройството на поземлените имоти, съобразно конкретното им предназначение;
 - 14) Отразяване на всички защитени зони и защитени територии и посочване на всички наложени спрямо тях ограничителни условия за ползване, като същевременно се гарантира опазването на биологичното разнообразие;
 - 15) Отразяване на всички съществуващи кариери, като за същите са указани необходимите хигиенно-защитни зони и изисквания за начин на ползване и стопанисване, гарантиращ максимална защита и ползване на прилежащите им терени, съгласно предвижданията на ОУП;
 - 16) Изготвяне на инфраструктурни проучвания за потенциала на територията и оценка на възможностите за организиране на наличните обекти на културно – историческо наследство, като културни центрове за посещение;
 - 17) Представяне на цялостна стратегия за опазване на културното и историческо наследство, която да бъде неразделна част от политиката за развитие на

- селищните и извънселищните територии на общината;
- 18) Представяне на концепция за развитие на туризма, при балансирано и устойчиво използване на селищните и извънселищните територии, при умело използване на природните и антропогенни фактори;
 - 19) Предвиждания за създаване на зони за осъществяване на ежедневен, седмичен и годишен отдих и осигуряване на възможност за развитие на нови видове туризъм – екологичен, селски, религиозен и др.;
 - 20) Обвързване на съществуващите и предвидени терени за озеленяване за широко обществено ползване в селищната среда с нови и съществуващи паркове и горски паркове в единен зелен организъм;
 - 21) Предвиждане на терени за спорт и развлечения и специфични терени за озеленяване, с цел осъществяване защита на зоните за обитаване от промишлени зони и други замърсители;
 - 22) Прецизиране границите на съществуващите зони за отдих;
 - 23) Обследване на съществуващото състояние на териториите с устройствен режим за обществено обслужване и реструктуриране според създалите се потребности;
 - 24) Изготвяне на комуникационно-транспортен план за елементите на транспортната инфраструктура, като неразделна част от ОУП. Пълноценно отчитане на външните връзки на общината като стимулатор за развитие, като решаването на инфраструктурни и теренни проблеми е осъществено в съответствие с целесъобразността им не само на общинско, но и на междуобщинско ниво;
 - 25) Осигуряване на възможности за оперативно действие на Общинската администрация. Общият Устройствен План трябва да бъде практически инструмент в ръцете на Общинската администрация за ефективно управление на Територията. За тази цел той е едновременно достатъчно ясен и точен и с възможности за бързо привеждане в съответствие с новите условия и изискванията на конюнктурата. Тази задача е изключително важна, тъй като в настоящия момент процесите в икономиката и пространственото изграждане на средата са с висока степен на непредвидимост, даже и в близко бъдеще. Много бързо изменящите се условия могат да направят и най-добрият план неприложим, ако той не съдържа в себе си възможности за развитие. В този смисъл, Планът трябва да балансира например между силно рестриктивни и фиксирани режими за някои от териториите, спрямо общо допустими режими, с възможност за бързата им конкретизация или промяна с ПУП;
 - 26) Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по Закона за регионално развитие, както и секторни програми, планове и проекти на общинско и по-високо териториално ниво. Създаване на устройствена основа за междуобщинско сътрудничество за развитие на функционалните системи и активности.
 - 27) Създаване на възможност конкретни намерения и мероприятия, заложи в него, да се обвържат с международни програми за финансиране;
 - 28) Изграждане на прогноза за урбанистично развитие, съответстваща на Националния, Регионалния, Областния и Общински планове и стратегии за развитие;
 - 29) Създаване на възможност за интегриране на устройственото и пространствено развитие на територията в по-високи устройствени нива.
 - 30) Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложи в предходни устройствени проекти и планове и други проучвания за територията на общината.

Методически цели/задачи на ОУПО:

- 1) определяне на нормативна основа за пространствено развитие на Територията в средносрочен прогнозен период – до 2035 г.;
- 2) определяне на предназначението на извънселищните терени и дефиниране на

- устройствените им и функционални параметри на развитие;
- 3) определяне на вътрешната структура на елементите на функционалните системи;
 - 4) организацията, йерархична съподчиненост и локализиране на елементите на основните функционални системи (подсистеми);
 - 5) определяне на йерархията, структурата, трасетата на елементите на главната комуникационна мрежа; създаване на условия за оптимизиране на обществен междуселищен транспорт и неговото функциониране;
 - 6) развитие, оразмеряване и провеждане на елементите на инженерните мрежи;
 - 7) организиране, диференциране и оразмеряване на елементите на зелената система и природната среда;
 - 8) създаване на оптимални условия за максимална изява ценностите на културно-историческо наследство от всякакъв вид и типология, интегрирано с развитието на останалите функционални системи в територията;
 - 9) създаване на условия за поддържане на екологичното равновесие и опазване на природната среда от неблагоприятни антропогенни въздействия;

4. Устройствени изисквания и предвиждания на ОУПО

4.1. Устройствени изисквания

А. Основни принципи

Разработването на проекта на ОУПО е съобразено със следните принципи, на които се основава съвременната общинска политика по устройство на територията:

- устойчивост (устойчиво развитие);
- приемственост;
- реализъм;
- солидарност;
- партньорство.

Принципът на устойчивостта (устойчивото развитие) се изразява най-вече в прилагане на принципа на предпазливостта при използването на природните ресурси в устройствената концепция и на конкретните устройствени решения. Зад този принцип стои модел на използване на природните ресурси, който има за цел да посрещне нуждите на човека, но при запазване на устойчивостта на околната среда, така че не само настоящото, но и бъдещите поколения да могат да използват природните ресурси в сравнима степен. Понятието „устойчиво развитие“ обединява ресурсите и процесите на природните системи с човешките потребности и стопанската дейност на социалните системи. В този контекст моделът на „устойчиво развитие“ не включва единствено проблемите на околната среда, но взема предвид и социалните и икономическите съображения, включително мерките за разрешаване на противоречието между различни конкурентни цели и заинтересовани страни, както и хармонизиране на икономическия растеж и социалното развитие с грижата за качеството на околната среда. Концепцията за „устойчиво развитие“ – и на природата, и на обществото – включва разбирането, че оцеляването на човечеството зависи основно от оцеляването на природата (или на природната среда), защото икономическото и социално-културното благосъстояние е пряко обвързано с хуманното отношение към природата – природните ресурси, растителните и животинските видове и др., а експлоатацията и разрушаването на природата може да доведе до невъзможност да се поддържа човешкия живот и дори до изчезване на човечеството.

Принципът на приемствеността означава насърчаване на онези устройствени решения, които надграждат нови положителни качества към вече създаденото, а не го отричат и разрушават. Взети са предвид предходните устройствени планове, както и направените инвеститорски „стъпки“ в т.ч. променените предназначения и настоящото фактическо ползване на земята, като индикатори за инвестиционен интерес и ориентир за настоящите устройствени предвиждания.

Принципът на реализма изисква да се формулират постижими цели, съизмерими с мащаба на ресурсите, които могат реално да бъдат осигурявани общо от публичния и частния сектори както в инвестиционен, така и в организационен план.

Принципът на солидарност означава баланс между индивидуалните и групови интереси от една страна и интересите на териториалната общност в цялост от друга страна. Той означава още баланс между интересите на различните социални категории, в т.ч. специална грижа за уязвимите групи.

Партньорството е от изключително значение както за постигане на целесъобразни устройствени решения, така и за увеличаване на ресурсовия потенциал за реализирането им. То означава партниране с представителните структури на бизнеса и с гражданските организации. То означава още взаимодействие и координиране на усилията с централните ведомства, реализиране на междуобщински инициативи.

Б. Ограничители на устройственото и строително усвояване на територията

Факторите, предполагащи ограничаване, а в определени случаи и забрана на урбанизационна намеса и строителство, са:

- *Действие на режими на особена териториално -устройствена защита:*
 - Режими на природозащита по Закона за защитените територии и по Закона за биологичното разнообразие - съгласно регламентите на законите, на заповедите за обявяването, на действащите планове за управление, респ. стандартните формуляри;
 - Режимите за културно-историческа защита по Закона за културно наследство;
 - Санитарно-охранителни зони на находища и водоземни съоръжения на питейни и на минерални води.
- *Естествени ограничители:*
 - Територии, предназначени за земеделие с висококатегорийна земя, трайни насаждения и/или значителни капиталовложения (иригационни съоръжения, противоерозионни дейности); пасища и ливади;
 - Залесени територии-специални и защитни горски територии, полезащитни горски пояси и друго мелиоративно озеленяване, ефективни дървопроизводителни масиви;
 - Водни течения и площи с прилежащите им територии;
 - Локални инженерно-геоложки и хидрогеоложки условия.

Изключения по отношение прилагането на горните ограничители са приети за допустими само в следните случаи:

- за изграждане на озеленени площи за широко обществено ползване и със специфично предназначение (изолационно озеленяване, гробищни паркове), за доразвитие на перспективни територии с производствено-складови и/или обслужващи функции, при липса на други възможности;
- при реконструкция и доизграждане на инфраструктурни трасета и съоръжения.

Факторите, стимулиращи устройственото и строително усвояване на територията, са:

- *За развитие на различните разновидности на производствени и други територии и съпътстващите ги складови и други обслужващи дейности:*
 - Наличие на инфраструктура със сходно предназначение, напр. бивш стопански двор; складова база; преработващо предприятие.
 - Удобна връзка с транспортна инфраструктура.
- *За развитие на инфраструктурата на отдиха и спорта и на туристическите атракции:*

- Благоприятно съчетание на природогеографски и антропогенни дадености – северните склонове на Родопите, атрактивни естествени ландшафти, съществуващи водни тела, обекти на природното и културното наследство, подходящо разположение и връзки с общинския център, опорните центрове и другите населени места, както и с пътни артерии с транзитни потоци;
 - Установени традиции в развитието на сходни дейности по места, разработени туристически маршрути, изградена инфраструктура.
- *За развитие на транспортната инфраструктура:*
 - Възможности за ползване предимно на съществуващи полски и горски пътища при проектните предвиждания за рационализиране на междуселищната мрежа и осигуряване на трасета за «меки» форми на транспорт - пешеходни и велоалеи - между населени места, селищни образувания, места за отдых, туристическите атракции и пр.;
 - Теренни възможности за извеждане на транзитното движение по нови трасета на републиканските пътища извън селищните територии, с оглед подобряване на условията за транзит и на екологичната обстановка и безопасността.

Във всички случаи наличието на поземлени имоти - общинска собственост, има значението на стимулатор и условие за реализиране на общински политики за социално-икономическото и устройственото развитие.

4.2. Предвиждания на ОУПО за устройство на територията

В подточката ще бъде представена подробна информация за прогнозата за пространствено развитие на функционалните системи (обитаване, труд, отдых, обществено обслужване, зелена система, културно наследство, техническа инфраструктура), баланс на територията на община Пещера, територии с особена териториалноустройствена защита, развитие на урбанизираните територии (в т.ч. проектни предвиждания за селищната среда), устройство на териториите извън населените места и селищните образувания и др.

5. Връзка на ОУП на община Пещера с други планове и програми

В точката ще бъдат посочени имащите отношение към ОУП на община Пещера стратегии, планове и програми на национално, регионално и общинско ниво.

Проектът на ОУП на община Пещера е в съответствие и е съобразен със следните стратегически и планови документи:

- Национална концепция за пространствено развитие (НКПР) за периода 2013 – 2025 г.;
- Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012-2022 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020 – раздели 3 и 7 на Програмата;
- Регионален план за развитие на Южен централен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г. ;
- План за управление на речните басейни в Източно-беломорски район за периода 2016-2021 г.;
- План за управление на риска от наводнения в Източно-беломорски район 2016-2021 г.;
- Областна стратегия за развитие на област Пазарджик 2014-2020г.;
- Стратегически план за биоразнообразие 2011 – 2020 г.;
- Трети национален план за действие по изменение на климата 2013 – 2020 г.;

- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор и План за действия към нея в краткосрочна (2013 – 2015 г.), средносрочна (2016 - 2021 г.) и дългосрочна (2022 – 2037 г.) перспектива;
- Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.;
- Общински план за развитие (ОПР) на община Пещера 2014 - 2020 г.;
- Програма за управление на община Пещера 2015-2019г.
- Стратегия за опазване на културното наследство 2011-2016 г.;
- Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на община Пещера, 2016-2020 г.;
- План за действие за подобряване на качеството на атмосферния въздух , 2016-2020 г.;
- Програма за управление на отпадъците на територията на община Пещера, 2016-2020 г.;
- Програма за управление на утайките от пречистване на отпадъчни води в ПСОВ гр.Пещера и с. Капитан Димитриево, 2010-2015 г.
- Доклад за проведените изследвания за определяне на количествата и морфологичния състав на генерираните в община Пещера битови отпадъци до 2020 г.;

II. Характеристика на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ОУПО

1. Текущо състояние на околната среда

В точката ще бъде направен анализ на текущото състояние на околната среда по компоненти и фактори на околната среда на ниво, съответстващо на териториалния обхват на ОУПО.

Анализът и оценката на текущото състояние ще бъдат направени по следните подточки, като за целите на настоящото задание е дадена резюмирана актуална информация за състоянието на околната среда:

1.1. Климатични фактори и изменение на климата

Територията на община Пещера принадлежи към преходно-континенталната климатична област , Северородопски нископланински климатичен район. Характерът на релефа предопределя разнообразието в климата. Климатът в общината е умерен, без резки температурни колебания. Средната надморска височина на град Пещера е 461 м. Средната годишна температура е 12,60 С. Лятото е сравнително прохладно, а зимата сравнително мека. Валежите са сравнително добри – от 610 до 620 l/m² годишно. С увеличаване на надморската височина температурата намалява и се създават условия за снегонатрупване. При надморска височина от 1 500 до 2 000 м, снежната покривка се задържа около 200 дни и достига дебелина 180 см през март. Пролетното пълноводие на Стара река се подхранва от снежни води.

Относителната влажност на въздуха за региона е около 69% средногодишно. Облачността в района е около 50-55 дни на годишна база.

Мъглите са характерно явление за студеното полугодие, когато е и най-високият процент тихо време. Максималният брой на дни с мъгла за периода април – септември е 12, а за периода октомври – март – 47 дни. Мъглите имат най-голяма повтаряемост в сутрешните часове. Максимумът на мъглите съвпада с максимума на относителната влажност (декември) и е 9,3 дни. Средно годишният брой на дните с мъгли е 39 дни.Я

Районът на Пещера е характерен с добра продължителност на слънчево греене, по-голяма от 2000 часа/год.

Морфографските особености на района оказват силно влияние и върху режима на валежите. Северните дялове на Западни Родопи попадат във валежна “сянка” и валежите са по-малки от тези на същите надморски височини в другите райони. Средногодишни количества на валежите - между 500 мм в ниските части и 750 до 1 000 мм във високия планински пояс. Средногодишната сума на валежите за станция Пещера е 610 mm. Разпределението ѝ по сезони е: зима 131, пролет 182, лято 157 и есен 139 mm. Средната сума на валежи през зимата е около 20% от годишните и е най-малка. Броят на дните със снежна покривка достига около 40 дни.

За района на гр. Пещера преобладаващите ветрове са североизточните и северозападните ветрове, чиято честота е почти еднаква. Скоростта на ветровете се движи от 01,-0,7 до 2 м/сек., с 43% на тихо време- т.е. преобладаващи са слабите ветрове.

Характерно за климата на гр.Пещера е относително високия дял на безветрие, т.е. тихото време. Повтаряемостта на тихо време за района на гр.Пещера има синусоидален ход на изменение с амплитуда през есенно-зимния период (до 54%)

1.2. Атмосферен въздух

В съответствие с чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух и чл. 30 на Наредба № 7 / 03.05.1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (КАВ), територията на Община град Пещера е включена в списъка на районите за оценка и управление на КАВ, на територията на Република България като територия, в която се констатира периодично замърсяване на атмосферния въздух на гр. Пещера с фини прахови частици (ФПЧ10).

На 28.07.2016 г., с Решение на Общински съвет Пещера № 148, протокол № 11 е приета „Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на общ.Пещера,2016-2020 г.“

В Община Пещера е била изготвена Програма за намаляване нивата на атмосферните замърсители и достигане на установените норми за вредни вещества, включваща план за действие за периода 2003-2010 г. Съгласно указания от МОСВ - писмо №91-00-744/02.12.2010г. и писмо № 91-00-744/28.01.2011 г. - е разработена „Актуализирана програма за управление качеството на атмосферния въздух“ и съответен план за действие за периода 2011-2014 г. Последната Програма за управление на качеството на атмосферния въздух е разработена за периода 2016-2020 г., която е придружена от План за действие за периода 2016-2020 г.

По данни от периодичен имисионен контрол, през 2012-2014 г. са регистрирани превишения на праговата стойност на средно денонощната норма за опазване на човешкото здраве за ФПЧ10.

Остава неразрешен и въпросът с непрестанно тлеещото депо за битови отпадъци на община Пазарджик. Въпреки медийната гласност и широката обществена активност, както на живущите в село Капитан Димитриево като най-потърпевши, така и в лицето на местната власт, ефективни резултати няма. Такива ще бъдат постигнати едва с реализиране на новото регионално депо.

Установяване на територията на общината на пункт за постоянен мониторинг на КАВ не зависи само от общинската администрация и за сега такъв няма.

Докладите за извършените годишни комплексни проверки от контролния орган РИОСВ-Пазарджик на условията в Комплексните разрешителни на “Биовет” АД и Когенерираща инсталация към “Биовет” АД по отношение на условие „Емисии в атмосферата“ показват, че няма надвишения на индивидуалните емисионни норми посочени в комплексните разрешителни.

По отношение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух, през 2014 година от контролния орган РИОСВ-Пазарджик е извършена комплексна проверка и на производствените площадки в гр.Пещера, стопанисвани от “Винпром Пещера” АД. В доклада от проверката е отразено, че изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух се изпълняват.

Заклучението, което може да бъде направено от наличната информация за Община Пещера и от основаващото се на нея изследване е, че не малки области от града и не малко негови жители са подложени на замърсяване, което нарушава стандартите за КАВ по отношение на ФПЧ₁₀. Анализът сочи като район с най-високи концентрации западната централна част на града, където най-голям е приносът на битовия сектор. От друга страна, наблюденията на КАВ са „промишлено ориентирани“ в близост до „Биовет“ АД, където концентрациите са по-ниски.

В доклада за ЕО ще бъде представена информация за мониторинга на въздуха, данни за замърсяването на въздуха за последните години, източници на замърсяване, и състоянието на въздуха като цяло.

1.3. Води

При оценка на текущото състояние на водите в доклада за екологична оценка на ОУП на община Пещера ще се използва информация от Плана за управление на речните басейни на Източно-беломорски район (2016 – 2021 г.) и Плана за управление на риска от наводнения в Източно-беломорски район 2016-2021 г.

Информацията ще бъде представена в следните подточки:

1.3.1. Повърхностни и подземни води

На територията на общината във водосбора на река Марица, са разположени следните водни тела или части от водни тела:

№	Код на повърхностното водно тяло	Описание на повърхностното водно тяло
1	BG3MA700R144	Стара река от град Пещера до устие
2	BG3MA700R146	Стара река от река Дериндере до град Пещера
3	BG3MA700R147	Дерин дере ПБВ
4	BG3MA700R156	Река Селска и притоци и ГОК Чакъша
5	BG3MA900R191	Р.Мътница под яз. Батак до притока и приток ПБВ
6	BG3MA900L192	Язовир Батак
7	BG3MA700R145	Равногорска река
8	BG3MA700R143	Р.Марица от р.Тополница до вливане на р.Въча и ГОК-9 и ГОК II

Съгласно актуализирания ПУРБ за периода 2016-2021 г. водните тела са в умерено екологично състояние.

Подземните водни обекти на територията на общината са:

- Порови води в Кватернер – Горнотракийска низина, код BG3G000000Q013
- Порови води в Неоген-Кватернер-Пазарджик-Пловдивския район, код BG3G000000N018
- Пукнатинни води – Пещера-Доспат, код BG3G0000PgN020
- Карстови води – Централно-родопски масив, код BG3G000000Pt041
- Пукнатинни води – Западно Родопски комплекс, код BG3G000000Pt047

Само северната част на община Пещера попада в зона за защита на водите, включена в Раздел 3, точка 3.2 от ПУРБ на ИБР. Това е Пукнатинни води – Западно Родопски комплекс с код на ПВТ BG3G000000Pt047 и код на ЗЗВ - BG3DGW000000Pt047

1.3.2. Съоръжения за питейно-битово водоснабдяване

Ще бъде представена информация за съоръженията.

1.3.3. Зони за защита на водите

А. Уязвима зона

Част от територията на община Пещера, с надморска височина до 450 м, попада в уязвима зона, съгласно Заповед № РД 146/26.02.2015 г. на министъра на околната среда и водите за определяне на нитратно уязвимите зони.

Б. Чувствителна зона

Съгласно Заповед № РД 970/28.07.2003 г. на министъра на околната среда и водите, няма „чувствителни зони“ в повърхностните водни обекти на територията на община Пещера.

1.3.4. Зони с риск от наводнения

На територията на община Пещера попада Район със значителен потенциален риск от наводнения, определени на основание чл. 146г от Закона за водите с код BG3_APSFR_MA_13, Стара река – Пещера, с най-висок риск в района на гр. Пещера.

1.4. Земни недра

В доклада за екологична оценка ще бъде представена по-подробна характеристика и оценка на текущото състояние на земните недра на територията на общината.

Според геоложката карта на НР България, на повърхността около и в населените места на Община Пещера се разкриват отложения на :

- Алувиално-колувиални образувания (пясъци и чакъли) – eI-cQh-p
- Алувиални образувания – руслови и на заличните тераси (чакъли, пясъци и глини) - aQh
- Колувиални образувания (свлячища и срутища) - cQh
- Ахматовска свита (валуни, брекчи, чакъли, пясъчници, гравий, алевролити и глина) – ahN₁₋₂
- Брекчоконгломератна задруга (брекчоконгломерати и конгломерати) – 3 Pg¹₃
- Капитандимитриевски плутон – среднозърнести габра (I наставка) - kvK₂, среднозърнести диорити (II наставка) - kδK₂, среднозърнести гранодиорити (II наставка) – kγδK₂ и едрозърнести кварцмонцодиорити (II наставка) - kξδK₂.

Община Пещера се намира в Родопския регион. Родопите са изградени от стари архайски и протерозойски метаморфни скали – гнайси, шисти, мрамори и други, в сред които са вместили серпентинити, гранити и други интрузиви. Над метаморфитите заляга мощна покривка от младопалеогенски седиментни и вулкански скали – пясъчници, мергели, конгломерати, варовици, андезити, латити, риолити, туфи, туфити и др. По периферията на планината са отложени плиоценски езерни утайки.

Геоложката основа на общината е представена от отложения с кватернерна, неогенска, палеогенска възраст и капитандимитриевски плутон. Кватернерните наслаги са привързани към еоплейстоценски, плейстоценски и холоценски образувания. Кватернерът включва алувиални образувания – руслови и на заливните тераси -чакъли, пясъци и глини, алувиално-колувиални образувания и колувиални образувания – свлячища и срутища. Към неогена се отнася ахматовската свита. Отложенията с палеогенска възраст са представени от брекчоконгломератна задруга (брекчоконгломерати и конгломерати).

Сред физико-геоложките процеси и явления, по-съществен дял на територията на община Пещера и района около нея имат изветрителните, ерозионно-акумулационните и карстовите процеси и явления. Изветрителните процеси са засегнали предимно разкриващите се на повърхността докамбийски, горнокредни и палеогенски скали. Ерозионно-

аккумуляционните процеси включват повърхностна денудация и руслова ерозия. Те са способствували формирането на съвременния хълмист и ниско до високопланински облик на района с развита речно-овражна система и отложените в долината на Стара река кватернерни чакълесто-песъчливи, валунни и глинести алувиални, делувиални и колувиални образувания. Карстовите процеси и явления са засегнали предимно мраморите на Доброостанската свита в докамбрия, които се разкриват юг-югозападно от гр. Пещера и западно от с. Радилово. Изразени са във формиране на различни карстови форми - каверни, понори, фунии, пещери („Снежанка”, „Юбилейна” и др.)

В община Пещера, към 31.12.2015 г., има регистрирани пет броя активни свлачища, със засегната площ 7,97 дка, като всички свлачища са потенциални. Регистрацията и мониторинга на свлачищните райони на територията на община Пещера се осъществява от „Геозащита“ ЕООД – Перник.

На 30 май 2017 година е подаден сигнал за стартирал свлачищен процес в района на Сахата в Пещера. Няколко къщи, построени непосредствено под горския фонд са се напукали, тротоарите са нагънати. Тъй като в близост до тези сгради има вече регистрирано през 2015 г. свлачище над ул. „Хаджи Димитър“, общинска комисия е допуснала, че може да се касае за нов свлачищен процес, свързан с регистрираното вече свлачище.

Най-често ремонтираният път в областта е път II-37 Пазарджик – Пещера – Батак – Доспат. По този път се намират три от активните свлачища в общината.

През 2017 година са извършени строително-монтажни работи на обект „Укрепване склонов участък на общински път РАЗ 1181 Дорково-Костандово – лет.Свети Константин – гр.Пещера при км. 40+880 гр. Пещера. Това е първото свлачище по пътя за летовището. Свличането на земната маса е точно над последните къщи на изхода за града.

Може да се направят изводи, че свлачищата представляват сериозен геоекологически проблем за общината. Това е така поради сериозното влияние на човешката дейност в урбанизираните територии. Изградените системи за дрениране на подземните води най-често не се поддържат или са недостатъчно ефективни.

Община Пещера е **бедна на полезни изкопаеми**. Има установени запаси от нерудни полезни изкопаеми - мрамор, гранит, варовик, но находищата не са напълно проучени. На територията на община Пещера съществува кариера за добив на риолити – кариера „Свети Константин" - Пещера. Кариерата, макар и с качества на риолита, ценни като декоративен ефект, не работи активно поради нисък рандеман, малки добиви, липса на пазари и външна конкуренция. В с. Капитан Димитриево има две кариери за добив на материали от скален произход - мраморизиран варовик, мозайка, филц, чакъл, от които към настоящия момент работи само едната кариера.

Общината попада в район със степен на интензивност I-VIII и стойност на **сейсмичния коефициент** $K_s = 0.27$.

1.5. Почви и земеползване

В доклада за ЕО ще бъде изложена информация за основните почвени типове, състоянието на почвите на територията на общината, земеползването.

Почвената покривка е особено важен компонент на природната среда. Образувана в продължение на милиони години, тя се явява огледало за състоянието на ландшафтите и в нея се отразяват и пречупват взаимовръзките между останалите компоненти на природната среда /скали, води, климат, растителност, дейност на човека/.

Територията на община Пещера попада в обхвата на *Южнобългарска ксеротермална почвена зона* и *Планинска почвена зона*.

Зонални почвени типове в *Южнобългарската ксеротермална почвена зона* са:

Канелените горски почви-ишпични горски канелени почви и излужени канелени почви

В обсега на *Планинската почвена зона* се установява ясно изразено височинно зонирание на почвената покривка, както следва:

Кафяви горски почви са разпространени в пояса 1000-2000м.

Плитките и неразвити почви са разпространени върху наклонени и разчленени терени. Бедни са на органично вещество и са с ниско естествено плодородие.

Хумусно-карбонатните почви съпътстват всички зонални почвени типове.

Алувиално-ливадните почви са широко разпространени в заливните речни тераси.

Разпределение на основните видове територии в Община Пещера е представено на следващата таблица:

Видове територии	Площ (дка)	%
земеделски територии	48 145,44	35,07
горски територии	61 965,31	45,12
населени места и други урбанизирани територии	6 926,47	5,04
водни течения и водни площи	1 123,87	0,82
територии за полезни изкопаеми и депа за отпадъци	570,96	0,41
територии за транспорт и инфраструктура	3 577,79	3,01
други територии	15 011,79	10,53
ОБЩА ПЛОЩ	137 321,63	100

От посочените данни се вижда, че основната част от територията на общината е заета от горски територии. Техният относителен дял е малко по-нисък от средния за област Пазарджик (57%). По-нисък е дялът на земеделските и други територии.

Значителна част от обработваемата земя в общината е с ниска бонитетна категория и е подходяща за отглеждането на лозя, овощни насаждения и др.

Освен почвеното богатство за развитието на селското стопанство от значение са климатичните и водните ресурси. В изследваната територия са характерни условията на умереноконтиненталния климатичен пояс, което благоприятства развитието на всички растения с относително по-малка топлолюбивост. Това е характерно за зърнените, зеленчуковите култури, лозата и др.

1.6. Ландшафт

В доклада за екологична оценка ще бъде представена по-подробна характеристика и оценка на текущото състояние на ландшафта на територията на общината.

Съгласно типологичното ландшафтно райониране на България обекта попада в следната ландшафтна структура:

II - Среднобългарски район и V - Планински район

III-Подрайон на Горнотракийската низина и V2- Рило-Родопски подрайон

Съгласно класификационната схема на ландшафтите в България (Петров. П, География на България, 1997 г.), изготвено въз основа на класифицирането на природно-териториалните комплекси в България ландшафтната система включва 4 класа (равнинни, междупланински равнинно-низинни, котловинни и планински ландшафти) и техните 13 типа, 30 подтипа и 77 групи ландшафти. В разглежданата територия на община Пещера се срещат ландшафти от класовете равнинни, междупланински равнинно-низинни и планински ландшафти.

Ландшафтните изменения на територията са необратими поради това, че връщането на ландшафта в изходно състояние е невъзможно. В резултат на това, структурата на съществуващите естествени видове ландшафти основно се е изменила, като са се превърнали в антропогенизирани промишлено - техногенни ландшафти. Взаимодействието с течение на времето между природогеографските условия и дадености в тяхното естествено развитие и човешката дейност е формирало части от територията със специфичен ландшафтен облик, с различни по големина пространствени измерения и характеристики.

Естествените ландшафти доминират в територията на община Пещера. Те са обект на опазване при планирането на бъдещото й устройство чрез правилно локализиране и нормиране на дейностите, както и чрез защита от урбанизация на териториите, съдържащи най-характерните им елементи.

1.7. Биологично разнообразие – растителност, животински свят

1.7.1. Растителност

Като последица от природогеографските условия и от активната стопанска дейност и от активната стопанска дейност на човека в община Пещера се срещат няколко типа растителност.

Горските ресурси в общината са с най-висок процент. Те са източник на дървесина, която се използва в промишлеността /дървообработваща, целулозно-хартиена, химическа и др./. Естествената растителност е източник на плодове /малини, ягоди, капини, боровинки, шипки, гъби и др./ и билки /мащерка, жълт кантарион, мента, маточина и др./, които освен за директна консумация от населението се използват и в промишлеността.

Община Пещера попада в Западнопланински фитогеографски район, който обхваща Витошкото и Ихтиманско Средногорие, планините в Краище, Осогово, Рила и Западни Родопи. В по-ниския пояс на района се наблюдават средноевропейска широколистна растителност, за която свидетелствуват остатъци от дъбови и брястови гори. Над буковите гори са разпространени иглолистните и придружаващия ги боровинков подлес. Най-високите части от района са заети от алпийска и тревна растителност.

От проучванията на дървесните видове са установени следните видове: бял бор (*Pinus sylvestris* L.), черен бор (*Pinus nigra*), обикновена ела (*Abies alba*), червена хвойна (*Juniperus communis*), бук (*Fagus sylvatica*), зимен дъб (*Quercus sessiliflora*), едрolistна липа (*Tilia grandifolia*), клен (*Acer campestre*), шестил (*Acer platanoides*), явор (*Acer pseudoplatanus*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), обикновен габър (*Carpinus betulus*), келяв габър (*Carpinus orientalis*), дива череша (*Prunus avium*), бреза (*Betula alba*), трепетлика (*Populus tremula*), бряст (*Ulmus foliacea*), черна елша (*Alnus glutinosa*), кукуч (*Pistacia terebintus*), воден габър (*Ostrya carpinifolia*), космат дъб (Oak forests), сребролистна липа (*Tilia tomentosa*) и др.

В община Пещера има защитени територии, в които обект на опазване са различни растителни видове - обикновена пърчовка (*Himantoglossum carpinum*), алувиални гори с черна елша (Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior*), обикновена хвойна (*Juniperus spp.*) и др.

В земеделските земи преобладаващи култури са пшеница, тритикале, ечемик и др. Възстановяват се площите с трайни насаждения - лозя и овощни градини със сливи, круши, ябълки и др.

1.7.2. Животински свят

В зоогеографско отношение, община Пещера попада в Централен високопланински фаунистичен район, който обхваща планините Рила, Пирин, Западни Родопи, Витоша, Славянка и др.; в северната му част са представени алпийски и карпатски видове, а в южната - средиземноморски фаунистични видове и в Горнотракийски фаунистичен район, разположен между Стара планина и Родопите, където преобладават европейско-сибирските фаунистични видове, но се срещат и голям брой средиземноморски видове.

От земноводните и влечугите, характерни за района на община Пещера са жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), дъждовник (*Salamandra salamandra*) и др.

Голямо е разнообразието от грабливи и други птици, сред които са царски орел (*Aquila heliaca*), полска бърбрия (*Anthus campestris*), белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), ловен сокол (*Falco cherrug*), дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), малък креслив орел (*Aquila pomarina*), орел змияр (*Circus gallicus*), скален орел (*Aquila chrysaetos*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), совоок дъждосвирец (*Bubo oedipus*), късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*) и други.

От бозайниците характерни за този район са широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), видра (*Lutra lutra*), европейски вълк (*Canis lupus*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), средиземноморски подкованос (*Rhinolophus blasii*), лалугер (*Spermophilus citellus*), пъстър пор (*Vormela peregusna*), дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), кафява мечка (*Ursus arctos*), дива свиня (*Sus scrofa*), сърна (*Capreolus capreolus*) и др.

Значително по-малко са водните или свързани с водата животни – маришка мряна (*Barbus plebejus*), европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), бисерна мида (*Unio crassus*) и др.

1.8. Защитени зони и защитени територии

1.8.1. Защитени зони

Защитените зони от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ попадащи на територията на община Пещера, са:

Код на защитена зона	Име на защитена зона	Засегнати населени места
BG0000254	„Бесапарски възвишения“	Засяга землищата на Пещера,
BG0002057	„Бесапарски ридове“	Засяга землищата на Пещера,
BG0002063	„Западни Родопи“	Засяга землището на гр.Пещера
BG0001030	„Родопи-Западни“	Засяга землищата на Пещера,

Подробна информация за защитените зони ще бъде представена в ДОСВ, който ще бъде изготвен като отделно, самостоятелно приложение към доклада за ЕО.

1.8.2. Защитени територии

Защитените територии, които изцяло или частично са разположени на територията на община Пещера са:

- *Природна забележителност "Пещера Снежанка"*
- *Природен резерват "Купена"*
- *Защитена местност "Грамадите"*
- *Природна забележителност Полски бряст (*Ulmus minor*) - Код в регистъра: 1598*

1.9. Културно-историческо наследство

Със своята културна и научна стойност и обществена значимост се отличават археологическото наследство от праисторията, Античността и Средновековието в и извън населените места в общината, съхранени жилищни и обществени сгради, християнски религиозни обекти, както и исторически ценности, в т.ч. паметници и паметни плочи на загиналите във войните.

В доклада за екологична оценка ще бъде представена кратка историческа справка и информация за регистрираните културни ценности на територията на общината и тяхното състояние и статут.

1.10. Отпадъци

В доклада за екологична оценка ще бъде представена подробна информация за състоянието на управлението на основните типове и групи отпадъци, формирани на територията на община Пещера.

За общината се прилага Програма за управление на отпадъците, 2016-2020 г.

Битови отпадъци:

- Общото генерирано годишно количество битови отпадъци за общината е около 14 302 тона през 2010 г. до 5670,3 тона за 2015 г., като се очаква намаление на това количество през следващите години, поради отрицателния демографски прираст за общината;
- Преобладаващата фракция в битовите отпадъци са градинските отпадъци- 28,21%, следвани от инертната фракция – 22,76%, хранителните отпадъци – 13,36% и рециклируемите отпадъци, от които най-значими са пластмаса –

13,18% и дървесни – 6,55%;

- Системата на сметосъбиране обхваща всички населени места в общината;
- На територията на Община Пещера **няма изградени съоръжения за предварително третиране на отпадъците.**
- Събраните битови отпадъци се депонират чрез директно насипване на общинското депо, разположено в местността “Грамадите”, землище гр. Пещера. Няма изградени претоварни станции на територията на общината – транспортирането е директно до одобреното съоръжение – депо;
- Предстои влизане в експлоатация на съоръженията на площадката на Регионалното депо - Пазарджик – една клетка, кантар и необходимата обслужваща инфраструктура

Опасни отпадъци:

- Генерираните опасни отпадъци от бита – бои, батерии, лекарства и др. се събират разделно, съгласно сключен от общината договор с лицензирано дружество - «ЕКОБАТЕРИ» АД за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори; «Джоров Корект» ООД – за излезли от употреба моторни превозни средства; “ЕКОМЕДИАНА” АД – за излезли от употреба гуми; „ЕЛТЕХРЕСУРС“ АД за разделно събиране на отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; “Екопак България” АД – за отпадъци от опаковки.

Строителни отпадъци:

- Няма точни данни за генерираните смесени строителни отпадъци. Генерират се и инертни отпадъци – земни маси, камъни, почва и др., като също няма точни данни за количеството им;
- Няма отредена площадка за тяхното временно съхранение или депониране на земните маси – до момента е ползвана площадката на старото общинско депо, което подлежи на рекултивация и се предлага да се обособи като депо за строителни отпадъци.

Производствени отпадъци:

- Депонирането на неопасни производствени отпадъци на общинското депо се извършва въз основа на сключен договор с оператора на депото ОП “Чистота и поддържане на Общинската инфраструктура”.
- По реда на Наредба № 3 от 1.04.2004 г. за класификация на отпадъците 18 обувни фирми имат класифицирани неопасни производствени отпадъци с код и наименование - 19 12 12. Други отпадъци (включително смеси от материали) от механично третиране на отпадъци, различни от упоменатите в 19 12 11 и с тези фирми ОП „Чистота и поддържане на Общинската инфраструктура” има сключени договори за извозване на неопасните им производствени отпадъци.
- Предприятията с Комплексни разрешителни “Биовет” АД и “Братя Ангелови” ООД изпълняват своите задължения по отношение на отпадъците, съгласно условията в комплексните разрешителни.

Утайки от пречистване на отпадъчните води:

- На територията на общината е изградена и въведена в експлоатация през 2015 г. нова пречиствателна станция за отпадъчни води, като към момента няма сериозни количества формирани утайки;
- Очаква се генерирането на неопасни утайки, които могат да бъдат опозвотворени за рекултивация и/или използвани в земеделието и горското стопанство.

1.11. Вредни физични фактори

Ще бъде представена обобщена информация за състоянието по отношение на шума и други вредни физични фактори, доколкото имат връзка с дейностите, предвидени по ОУПО.

Източници на шум за общината са промишлеността, бита и транспорта – основен източник е автомобилния транспорт. Въпреки реализираните шумозащитни мерки в града, оценката на шумовото натоварване през 2015 г. показва, че неблагоприятната тенденция на измерени високи еквивалентни нива на шума край обектите на усилена шумозащита и в районите с интензивен автомобилен трафик продължава.

Към момента не е изготвена шумова карта за град Пещера и общината.

1.12. Материални активи, в т.ч. инфраструктурни и инженерни съоръжения

В доклада за екологична оценка ще бъде направен анализ и оценка на текущото състояние на материалните активи на територията на общината.

Икономиката на Общината е с промишлено - аграрна структура. Структуроопределящите отрасли са химическата, винарската, обувната, шивашката и дървообработващата промишленост. Според типа, тя се определя като икономика от промишлено-аграрен тип, тъй като по обем преобладава промишленото производство, но се наблюдава чувствителен ръст на производството в "Селското, горското и рибно стопанство". Относно концентрацията на икономиката може да се каже, че тя не е налице в същински тип, а е налице географска концентрация само на някои видове производства от преработващата и добивната промишленост. Тук се имат предвид монополните позиции на "Биовет" АД (в областта на производството на ветеринарно-медицински лекарствени препарати); на „Винпром-Пещера“ - производство на алкохолни напитки; на наличието на няколко не малки производители на обувки, донякъде добивът на дървесина и някои други. При земеделските продукти специализация се проявява при производството на зърнени храни (пшеница, слънчоглед, грах), грозде и др.

Комбинацията на наличните материална база, квалифицирана работна ръка, традиции в производството на някои продукти и значителни горски масиви, както и обработваема земеделска земя, са предпоставки за развитието на местната икономика.

1.13. Население и човешко здраве

По данни от НСИ, към 31.12.2016 година, населението на общината е 18 136 души. Това я поставя на пето място сред общините в област Пазарджик с 6,95% от общото население. Гъстотата на населението в община Пещера - 133,92 жит./кв. км е над два пъти по-висока от средната за областта (58,22 жит./кв. км) и от средната за страната (63,98 жит./кв. км). В град Пещера живее 89,26% от населението на общината, т.е. степента на урбанизация е по-висока от средната за страната (73,28%).

В административните граници на общината са включени 3 населени места - общинският център гр. Пещера и 2 села, както и селищно образувание курорт-летовище „Св.Константин“, като две от населените места са с население над 1000 д.

Според категоризацията на административно - териториалните и териториалните единици, населените места в общината са от пета категория, а общинският център е от втора категория.

В доклада за екологична оценка ще бъде представена информация и направени анализ и характеристика по отношение на текущите стойности на показателите местоживеене на населението, гъстота на населението, разпределение на населението по пол и възраст, миграционни процеси – механичен прираст, раждаемост и естествен прираст, смъртност, здравно състояние на населението (заболеваемост) и връзката им с устройството на територията на община Пещера.

1.14. Предприятия с нисък и висок рисков потенциал

На територията на община Пещера са разположени следните съществуващи предприятия с нисък и висок рисков потенциал от възникване на голяма авария по смисъла на раздел I на глава седма на Закона за опазване на околната среда:

- „Биовет“ АД, гр. Пещера, ул.“Петър Раков“ № 39 – предприятие с нисък рисков потенциал;

В доклада за ЕО ще бъдат представени информация (предоставена от РИОСВ – Пазарджик) и анализи за съществуващите на територията на община Пещера предприятия/ съоръжения с нисък и висок рисков потенциал по смисъла на раздел I на глава седма на Закона за опазване на околната среда, определените за тях безопасни разстояния, и др.

2. Развитие на околната среда без прилагането на ОУПО

В точката ще бъде извършен анализ на очакваното развитие на околната среда, в случай, че ОУП на община Пещера не се реализира. По този начин ще бъде оценено въздействието на т. нар. „нулева алтернатива” или отказът от реализирането на ОУП на община Пещера.

Ще бъде използвана следната таблица:

Компонент/Фактор на околната среда	Евентуално развитие без прилагане на ОУП на община Пещера

III. Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати

В точката ще бъдат идентифицирани вероятните значително засегнати територии и зони в резултат на прилагането на ОУП. Специално внимание ще се обърне на зони и територии с особен статут – защитени зони по Закона за биологичното разнообразие, защитени територии по Закона за защитените територии, зони за защита на водите, обекти, подлежащи на здравна защита и др.

IV. Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ОУПО, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение

Ще бъде извършен анализ и оценка на съществуващите екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ОУПО, и на тенденциите за тяхното развитие без и с прилагане на ОУПО.

Ще бъде използвана следната таблична форма:

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУПО	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУПО

V. Цели на опазване на околната среда на национално и международно ниво и начина, по който са взети предвид при изготвянето на ОУПО

Целите на опазване на околната среда на национално и регионално ниво се съдържат основно в следните национални стратегии, програми и планове:

- Национална програма за развитие: България 2020 – раздели 3 и 7 на Програмата;
- Стратегически план за биоразнообразие 2011 – 2020 г.;
- Трети национален план за действие по изменение на климата 2013 – 2020 г.;

- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор и План за действие към нея в краткосрочна (2013 – 2015 г.), средносрочна (2016 - 2021 г.) и дългосрочна (2022 – 2037 г.) перспектива;
- Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.;
- План за управление на речните басейни в Източно-беломорски район за периода 2016-2021 г.;
- План за управление на риска от наводнения в Източно-беломорски район за периода 2016-2021 г.;
- Програма за управление на отпадъците на територията на община Пещера, 2016-2020 г.
- Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Пещера 2016-2020г.
- Общинска програма за опазване на околната среда на община Пещера за периода 2009 – 2013 година
- Програма за управление на утайките от пречистване на отпадъчни води в ПСОВ-гр.Пещера и с.Капитан Димитриево - 2010-2015 година

Целите на опазване на околната среда **на международно ниво** се съдържат в следните основните стратегии, програми и планове:

- Стратегия „Европа 2020“;
- Стратегия на ЕС за биологично разнообразие до 2020 г.;
- Бяла Книга за адаптация към климатичните изменения;
- План за опазване на водните ресурси на Европа до 2020 г. (Blueprint).

В доклада за ЕО ще бъде направен подробен анализ на степента, в която проекта на ОУПО интегрира целите по опазване на околната среда, като въз основа на резултата от анализа, при необходимост ще бъдат препоръчани мерки за отразяване в проекта на ОУПО, които да водят до съответствие с целите по опазване на околната среда.

VI. Вероятни значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве при реализиране на предвижданията на ОУПО

Ще бъдат оценени очакваните вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици върху околната среда и човешкото здраве, които се очакват при реализирането на ОУПО. Оценката ще бъде направена на ниво цели и задачи на плана (стратегическо) и на ниво устройствени предвиждания. Въз основа на подробните анализи и оценки на въздействието, които ще бъдат извършени в доклада за екологична оценка, ще бъдат изведени обобщени изводи относно въздействието на ОУПО върху околната среда и човешкото здраве.

VII. Мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на програмата върху околната среда и човешкото здраве

Въз основа на резултатите от извършените анализи и оценки на вероятните значителни въздействия върху околната среда в резултат на реализирането на ОУП на община Пещера, ще бъдат препоръчани мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране (ако се налага) на неблагоприятните последици от осъществяването на плана върху околната среда и човешкото здраве. Мерките ще са групирани в мерки за отразяване в окончателния вариант на плана и мерки за изпълнение при прилагането на плана.

VIII. Мотиви за избор на разгледаните алтернативи

Към момента на изготвяне на настоящото задание е наличен един вариант на предварителния проект на ОУП на община Пещера, който ще бъде оценен по отношение на очакваното му въздействие върху околната среда и човешкото здраве в доклада за ЕО.

Ще бъде оценена и т. нар. „нулева алтернатива”, представляваща отказ от реализирането на плана.

В случай, че в хода на процедурата по ЕО бъдат разработени и други варианти и алтернативи на ОУП, същите ще бъдат разгледани в доклада за ЕО, като мотивирано ще бъде посочен изборът на алтернативата с най-положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

IX. Методи за извършване на ЕО и трудности при събиране на информацията

Основната цел на екологичната оценка е интегриране на въпросите на околната среда при подготовката на ОУПО, осигуряването на високо ниво на опазване на околната среда и постигане на устойчиво развитие.

Екологичната оценка е инструментът, който позволява установяване на възможния риск за околната среда от интервенциите и мерките, предвидени в плана. Отправна точка на ЕО е целта дейностите, включени в проекта на ОУП на община Пещера, които се предлагат да са аргументирани както по отношение на териториалното и социално-икономическо развитие на общината, така и по отношение на очакваното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве. ЕО цели подобряване на екологичните показатели на общинската територия и дейностите за социално-икономическо развитие, интегриране на целите на екологичната политика и предотвратяване взимането на погрешни решения, които впоследствие биха довели до необходимост от промени в плана, коригиращи действия и/или риск от увреждане на околната среда.

Основен подход който ще се следва е изготвяне на документацията по екологична оценка при изпълнение на законовите и подзаконовни нормативни изисквания по ЕО, както и наличните указания, ръководства и препоръки за извършването ѝ на национално и европейско ниво.

Като **обща методологична база** ще се използва Ръководство на Европейската комисия за прилагане на Директива 2001/42/ЕС за оценката на въздействието на някои планове и програми върху околната среда (Commission's Guidance on the implementation of Directive 2001/42/EC on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment), публикувано на интернет страницата на Европейската комисия. Ще се цели осигуряването на:

- Извършване на такива анализи и оценки, позволяващи предлагането и включването на повече превантивни мерки за опазване на околната среда и ограничаване на въздействията върху околната среда, за които липсват превантивни мерки;
- Въздействие върху процеса на планиране по отношение на аспектите за устойчиво развитие и опазване на околната среда;
- Установяване на екологичните проблеми и техните величини, имащи отношение към ОУП на община Пещера;
- Установяване на преките и непреки въздействия и възможните начини за редуциране на значителните въздействия и увреждането на околната среда;
- Адекватни мерки и индикатори за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда по време на прилагането на ОУП на община Пещера.

Ще се ползва следната **специфична методологична база**:

- Ръководство за интегриране на изменението на климата и биоразнообразието в стратегическата екологична оценка (Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment), 2013 г., публикувано на интернет страницата на Европейската комисия.

В доклада за екологична оценка ще бъде направено подробно описание на използваните методи за извършване на екологична оценка.

Ще бъдат описани и срещнатите трудности при събиране на информацията, ако такива бъдат срещнати.

X. Мерки по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда по време на прилагането на плана

В точката ще бъде направено предложение за мерките и индикаторите по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда при прилагането на ОУП, в т.ч. източниците на информация за отчитането и измерването им. Мерките ще бъдат предвидени като част от общата система за наблюдение и контрол на плана. Ще се изложи и информация за начина на докладване по изискванията на чл. 30 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

Ще се използва следната таблична форма:

Мярка	Индикатори	Периодичност на отчитане	Отговорен и контролен орган

XI. Заключение

Въз основа на анализите и оценките на въздействието върху околната среда и човешкото здраве на проекта на ОУП на община Пещера, ще бъде направено заключение относно степента на очаквано въздействие на програмата и нейното съответствие с целите и нормативната уредба по опазване на околната среда.

XII. Източници на информация

1. Документация, предоставена от Възложителя

- Предварителен проект на Общ устройствен план на община Пещера, м. 09. 2017 г.;
- Кореспонденция с РИОСВ – Пазарджик;

2. Нормативна база

Ще се ползва следната специфична **нормативна база** при извършването на екологичната оценка на ОУП на община Пещера:

- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за ограничаване на изменението на климата;
- Закон за водите;
- Закон за горите;
- Закон за защита на растенията;
- Закон за биологичното разнообразие;
- Закон за почвите;
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Закон за управление на отпадъците
- Закон за защитените територии;
- Закон за собствеността и ползването на земеделските земи;
- Закон за опазване на земеделските земи и Правилник за прилагането му;
- Закон за културното наследство;
- Закон за защита при бедствия;
- Закон за здравето;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;

- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;
- **Подзаконовни нормативни документи по опазване на околната среда**, в т.ч. Наредби, Заповеди, Постановления;
- **Европейски директиви** (не са изброявани поименно, тъй като са транспонирани в националното законодателство).

3. Други източници на информация, които ще бъдат ползвани:

- Статистическа информация от НСИ, РЗИ-Пазарджик и доклади на ИАОС и РИОСВ-Пазарджик за състоянието на околната среда;
- Информация от ведомства, предоставена за целите на ОУПО и изготвянето на ЕО и ДОСВ;
- Стратегии, планове и програми, съотнесими с ОУП на община Пещера;
- Литературни източници;
- Методически документи, ръководства, насоки, имащи отношение към ОУП на община Пещера;
- Информация, предоставена от ведомства, институции и др.

XIII. Справка за проведените консултации

В точката ще бъде представена справка за проведените консултации (съгласно схемата за консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица по чл. 19, ал. 3 от Наредбата за ЕО).

Ще се използва следната таблична форма:

№	Получено становище от/ № и Дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това

XIV. Списък на експертите и ръководителя, изготвили доклада за ЕО - с подписи на съответния експерт срещу раздела, който е подготвил

В точката ще се представи табличен списък на експертите и ръководителя изготвили доклада за ЕО, в който всеки експерт удостоверява с подпис разработените от него раздели на доклада.

XV. Декларации за независимост и компетентност на експертите по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми

Ще бъдат приложени собственоръчно подписани декларации съгласно изискванията на чл. 16, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

XVI. Приложения към доклада за екологична оценка

Под формата на приложения към доклада ще бъдат представени:

- Предоставени от Община Пещера писма и становища, имащи отношение към изготвянето на ОУПО;
- Писма и становища, получени в хода на процедурата по екологична оценка на ОУПО;
- Други приложения – картен материал на проекта на ОУПО, други материали по проекта на ОУПО.

Под формата на самостоятелно приложение ще бъде изготвено и представено нетехническо резюме на доклада за екологична оценка, изготвено на достъпен за обществеността език, без съдържание на технически термини, в обем не по-малък от 10 на сто от обема на доклада. Освен текстовата част, резюмето ще съдържа необходимите и налични нагледни материали (карти, снимки, схеми).

Като самостоятелно приложение към доклада за ЕО ще бъде изготвен и доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони от мрежата „Натура 2000“.